

INSTRUKCJE I METODY BADAŃ
GEOLOGICZNYCH

Zeszyt 47

ZASADY POLSKIEJ KLASYFIKACJI,
TERMINOLOGII I NOMENKLATURY
STRATYGRAFICZNEJ CZWARTORZĘDU

WARSZAWA 1988

WYDAWNICTWA GEOLOGICZNE

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Litostratygrafia	10
1.1. Przedmiot litostratygrafii	10
1.2. Jednostki litostratygraficzne	11
1.3. Formalne jednostki litostratygraficzne	13
1.3.1. Formalne jednostki litologiczne (litogene- tyczne)	13
1.3.2. Formalne jednostki pedogenetyczne (pedo- stratygrafia)	20
1.3.3. Formalne jednostki kriostratygraficzne (kriostratygrafia)	21
1.4. Granice jednostek litostratygraficznych	21
1.5. Stratotyp jednostki litostratygraficznej	23
1.6. Nazewnictwo jednostek litostratygraficznych	24
1.7. Nieformalne jednostki litostratygraficzne	25
1.8. Sposób ustanawiania formalnych jednostek lito- stratygraficznych	26
1.9. Zasady rewizji formalnej jednostki litostratygra- ficznej	27
1.10. Stosunek jednostek litostratygraficznych do in- nych jednostek stratygraficznych	28
2. Morfostratygrafia	29
2.1. Przedmiot morfostratygrafii	29
2.2. Jednostki morfostratygraficzne	29
2.3. Stosunek jednostek morfostratygraficznych do jed- nostek biostratygraficznych	32
2.4. Stosunek jednostek morfostratygraficznych do jed- nostek litostratygraficznych	33
2.5. Stosunek jednostek morfostratygraficznych do jed- nostek chronostratygraficznych	33
3. Biostratygrafia	33
3.1. Palinostratygrafia	34

3.1.1. Przedmiot palinostratygrafii	34
3.1.2. Jednostki palinostratygraficzne	34
3.1.3. Formalne jednostki palinostratygraficzne	35
3.2. Malakostratygrafia	39
3.2.1. Przedmiot malakostratygrafii	39
3.2.2. Jednostki malakostratygraficzne	39
3.2.3. Formalne i nieformalne jednostki malakostratygraficzne	40
3.2.4. Podstawowa jednostka malakostratygraficzna	40
3.2.5. Podpoziom malakostratygraficzny	44
3.2.6. Międzypoziomy i śródpodziomy jałowe	45
3.3. Vertebrostratygrafia	46
3.3.1. Przedmiot vertebrostratygrafii	46
3.3.2. Jednostki vertebrostratygraficzne	46
3.3.3. Odmiany poziomów kręgowcowych	48
3.4. Antropostratygrafia	51
3.5. Ustanawianie formalnych jednostek biostratygraficznych	51
3.6. Rewizja formalnych jednostek biostratygraficznych	52
3.7. Stosunek jednostek biostratygraficznych do jednostek litostratygraficznych	53
3.8. Stosunek jednostek biostratygraficznych do jednostek chronostratygraficznych	53
4. Chronostratygrafia i geochronologia	53
4.1. Przedmiot chronostratygrafii	53
4.2. Jednostki chronostratygraficzne	54
4.2.1. Definicja	54
4.2.2. Jednostki chronostratygraficzne a jednostki geochronologiczne	54
4.2.3. Formalne i nieformalne jednostki chronostratygraficzne	54
4.3. Formalne jednostki chronostratygraficzne	55
4.3.1. Kategorie jednostek chronostratygraficznych czwartorzędu	55
4.3.2. Granice jednostek chronostratygraficznych	55
4.3.3. Stratotypy jednostek chronostratygraficznych	55
4.3.4. Rozprzestrzenienie jednostki chronostratygraficznej	57

4.3.5. Piętro	57
4.3.6. Podpiętro	58
4.3.7. Chronozona (poziom wiekowy)	58
4.3.8. Oddział	58
4.4. Nieformalne jednostki chronostratygraficzne	58
4.5. Sposób ustanawiania formalnych jednostek chronostratygraficznych	59
Literatura	60

"liczne" (zespół 33) w serii: Instrukcje i metody badań geologicznych) opracowane przez zespół specjalistów, powstały w roku 1972 r. przez Komitet Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk. Niezależnie od przyjętych wówczas założeń (str. 4-7 - Zasady . . . 1975) opracowanie to ukazało się wcześniej antologii wydanej pod redakcją H. D. Hedberga w 1974 r. "International Stratigraphic Guide" i nie obejmowało czwartorzędu.

Mając powyższe za uwagę Komitet Badań Czwartorzędu Polskiej Akademii Nauk zdecydował w roku 1980 r. opracować "Zasady polskiej klasyfikacji, terminologii i nomenklatury stratygraficznej czwartorzędu". Powołano w tym celu zespół w składzie: S. Aleksandrowicz, H. D. Szanińska, J. Goidzik, J. Jędrak, Z. Janczyk-Kopikowa, K. Konecka-Betley, L. Lindner, T. Madeyska, A. Makowska, J. E. Mojski, J. Rzechowski, T. Wysocki-Minkiewicz. Zespół wyłonił autograf tekstu. Są nim: J. Goidzik, Z. Janczyk-Kopikowa, K. Konecka-Betley, L. Lindner, T. Madeyska, A. Makowska, J. E. Mojski, J. Rzechowski.

Prace trwały do końca 1984 r. W czasie kilkakrotnych zebrania zespołu, dyskusji formalnych i nieformalnych zdecydowano, że treść nowych zasad powinna w miarę możliwości być pod redakcją H. D. Hedberga (1976).

Treść będzie uzupełnieniem zasad . . . wydanych w 1976 r., zmieniając ich treść tam, gdzie specyfika czwartorzędu to wymaga.

Czwartorzęd, ze względu na nieporozumienia między innymi innymi okresy, stwarza wielkie trudności w stosowaniu do jego podziału stratygraficznego takich kryteriów